

Szerokość półki i rynienka na środku

- Przy standardowej 134 cm szerokości półki, na każdej z niej należy umieścić na środku rynienkę szerokości 5 cm.
- Przy szerszych półkach niż 134 cm rynienka na środku powinna być taka, aby głębokość zbioru z obu stron półki nie przekraczała 65 cm.
- Jeśli jest to możliwe przestrzeń między półkami winna być większa.

Co w przypadku przedsiębiorstw, które nie są „przeciętne”?

Powyższe zalecenia, których celem jest zmniejszenie obciążeń fizycznych u pracowników ręcznie zbierających pieczarki odnoszą się do „przeciętnych” przedsiębiorstw. Jeśli przedsiębiorstwo odbiega od „przeciętnej”, odstępstwa należy ująć w inwentaryzacji i ewaluacji ryzyka, a rozwiązania w planie działań. Odstępstwa od „przeciętnego” przedsiębiorstwa to np. szersze półki pod uprawę (140 cm), korzystanie z wózków napędzanych (ręczną) ciągarką, korzystanie z wózków, których wysokość reguluje się przy pomocy zawieszenia platformy na hakach.

Przykład: Szerokość półki wynosi 140 cm. Jest to odstępstwo od „przeciętnego” przedsiębiorstwa. W inwentaryzacji i ewaluacji ryzyka należy ująć to odstępstwo, a w planie działania opisać zastosowanie rynienki na środku o szerokości 11 cm.

Niniejszy poradnik został omówiony, dostosowany i zatwierdzony przez Inspekcję Ministerstwa Spraw Społecznych i Zatrudnienia 18 maja 2021 roku. Zaleca się z naciskiem stosowanie tych rozwiązań plantatorom grzybów zbieranych ręcznie przeznaczonych na świeży rynek.

Poradnik

Zmniejszanie obciążenia fizycznego podczas zbioru grzybów

Inspekcja Ministerstwa Spraw Społecznych i Zatrudnienia stwierdziła podczas kontroli przeprowadzonych w 2018 roku, że osoby pracujące przy zbiorze grzybów narażone są na (zbyt) duże obciążenia fizyczne. Może to powodować dolegliwości zdrowotne. Prawo obarcza pracodawców odpowiedzialnością za zapewnienie zdrowego i bezpiecznego miejsca pracy.

Grupa Branżowa Upraw Grzybów Holenderskiego Związku Rolników i Ogrodników poczyniła uzgodnienia z Inspekcją Ministerstwa Spraw Społecznych i Zatrudnienia, w jaki sposób unikać obciążeń fizycznych. Poradnik, na który wpływ miała i który zatwierdziła Inspekcja, oferuje konkretne rozwiązania umożliwiające unikanie obciążeń fizycznych podczas zbioru grzybów. Zwrócono się do pracodawców o pilne wprowadzenie tych rozwiązań. W nadchodzących latach Inspekcja przeprowadzi kontrole, na ile doszło do ich wprowadzenia.

Sytuacja w „przeciętnym” przedsiębiorstwie

Zaproponowane rozwiązania wychodzą od poniżej przedstawionej sytuacji „przeciętnego” przedsiębiorstwa.

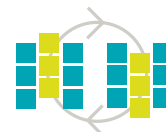
- Pieczarkarnia, w której prowadzi się ręczny zbiór na potrzeby świeżego rynku.
- Średnio w komorze uprawowej znajdują się regaty z 5-6 półkami o szerokości 134 cm z prześwitem 60 cm pomiędzy nimi (góra burtnicy – dół półki). W niektórych przedsiębiorstwach szerokość półek wynosi 140 cm.
- Ręcznego zbioru pieczarek dokonują pracownicy kierowani przez kierownika zbioru.
- Pracownicy oprócz zbioru wykonują także inne czynności, które przerywają zbiór (*przynoszenie/odnoszenie worka na odpady, przestawianie/czyszczenie wózka, przynoszenie/odnoszenie na alejkę pełnego/pustego pojemnika, pakowanie/układanie pustych pojemników w skrzynkach itp.*).
- Podczas zbioru pracownicy korzystają z elektrycznych lub hydraulicznych wózków, w których bezstopniowo można ustawić wysokość pracy przy półkach z grzybami.
- Zbierający grzyby pracownicy podczas zbioru z najniższych półek siedzą na wózku lub na innym siedzisku i stoją podczas zbioru z wyżej położonych półek.

Skrócenie czynności

- Wprowadzenie zmiany sposobu dokonywania zbioru. Każdy pracownik zbioru porusza się wózkiem tam i z powrotem (*li zbiera bez przerwy przez 45 minut; krótszy czas jest korzystniejszy*) i rozładowuje wózek, kiedy wróci do punktu wyjścia (również, jeśli nie zapętnił skrzynki!):
  - *Pracownik zdejmuje pełne skrzynki z wózka, rejestruje pełne skrzynki i przestawia je w przeznaczone na nie miejsce.*
  - *Następnie bierze puste skrzynki i ustawia je na wózku.*
  - *Opróżnia worek/pojemnik, który ma przy nogach.*
  - *Opróżnia skrzynię z pieczarkami przemysłowymi.*

LUB:

- Po każdym 90 minutach nieprzerwanej pracy przy zbiorze pracownik ma możliwość wzięcia krótkiej 7,5 minutowej przerwy (przynajmniej 7,5 minutowej po każdym 90 minutach).
- Podczas każdego 90 minutowego bloku pracy po upływie przynajmniej 30 minut i nie więcej niż 45 minut wykonuje inne czynności:
  - *Innymi czynnościami są na przykład: odstawienie pełnych skrzynek, przyniesienie pustych skrzynek, opróżnienie worka, opróżnienie skrzyni z pieczarkami przemysłowymi i przestawienie wózka.*

Zmiana czynności lub przejście do wykonywania czynności innego rodzaju

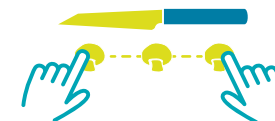
- Nie należy stosować „runners”
- Pracownicy zajmujący się zbiorem ręcznym powinni również wykonywać inne czynności niezwiązane ze zbiorem, np. sprzątać, pakować i rozpakowywać lub wykonywać czynności administracyjne.

Regulacja wysokości wózka do zbioru i prawidłowa postawa podczas zbioru

Regulacja wózka:

- Nowych pracowników zbioru ręcznego w zakresie, jak prawidłowo ustawiać wózek, należy szkolić przez 2 tygodnie od rozpoczęcia pracy każdego dnia a następnie raz w miesiącu.
- Doświadczonych pracowników należy szkolić i zwracać im uwagę, jak prawidłowo ustawiać wózek do zbioru, co 3 miesiące.
- Instrukcję, w jaki sposób należy prawidłowo ustawiać wózek do zbioru, należy powiesić w stołówce i przy wejściu do komory uprawowej.
- Należy uczyć kierowników zbioru, aby kontrolowali pracowników, czy mają prawidłowo ustawioną wysokość wózka i prawidłową postawę podczas zbioru.

Zbiór i środki pomocnicze

- Należy regularnie zmieniać pozycję siedzącą i stojącą.
- Nóż do zbioru musi być ostry.
- Siedzisko do zbioru z najniższej półki musi być wygodne (*na odpowiedniej wysokości, ewentualnie regulowane*).

Postawa podczas zbioru:

- Każdego dnia a następnie raz w miesiącu przez 2 tygodnie od chwili rozpoczęcia pracy należy szkolić nowych pracowników zbioru ręcznego z zakresu, jaka jest prawidłowa postawa ciała podczas zbioru, aby zapobiec wystąpieniu dolegliwości w postaci bólu szyi, rąk, pleców, barków i nadgarstków.
- Z doświadczonymi pracownikami zbioru ręcznego należy co 3 miesiące omówić prawidłową postawę ciała, aby zapobiec wystąpieniu dolegliwości w postaci bólu szyi, rąk, pleców, barków i nadgarstków.
- W pomieszczeniach przedsiębiorstwa należy rozwiesić ilustracje przedstawiające prawidłową postawę.
- Należy uczyć kierowników zbioru, aby kontrolowali pracowników, czy mają prawidłowo ustawioną wysokość wózka i prawidłową postawę podczas zbioru.